

Neuvoston kokous 4 / 2011

Aika: keskiviikkona 23.11.2011 klo 9.15-15.30

Paikka: Svenska Handelshögskolans Bibliotek, Arkadiagatan 22, lärarrummet

Osallistujat:

Tua Hinderesson-Söderholm, Svenska handelshögskolans bibliotek
Mirja Iivonen, Tampereen yliopiston kirjasto (puheenjohtaja)
Tiina Järvinen, Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto
Irmeli Koskimies, Sibelius-Akatemian kirjasto
Päivi Kytömäki, Oulun yliopiston kirjasto,
Eeva-Liisa Lehtonen, Aalto-yliopiston kirjasto (klo 13 -)
Minna Meronen, Kuvataideakatemian kirjasto
Jenni Mikkonen Teatterikorkeakoulun kirjasto
~~Minna Niemi-Grundström, Tampereen teknillisen yliopiston kirjasto~~
Ulla Nygrén, Turun yliopiston kirjasto
Ulla Ohvo, Lappeenrannan tiedekirjasto
Vuokko Palonen, Tritonia
Susanna Parikka, Lapin korkeakoulukirjasto
Jarmo Saarti, Itä-Suomen yliopiston kirjasto
Kaisa Sinikara, Helsingin yliopiston kirjasto
Pia Södergård, Åbo Akademis bibliotek
Kimmo Tuominen, Jyväskylän yliopiston kirjasto
~~Kristiina Hormia-Poutanen (Kansalliskirjasto)~~
~~Pentti Vattulainen (Varastokirjasto)~~
Raija Aaltonen (sihteeri)

Asiantuntijat: suunnittelupäällikkö Annu Jauhiainen (Kansalliskirjasto),
palvelupäällikkö Heli Kautonen (Kansalliskirjasto), tiedeasiantuntija Anu Nuutinen,
Suomen Akademia, projektipäällikkö Satu Hyökki ja informaatikko Kaisa Puttonen
(Laurea amk)

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen (& aamukahvi)

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.15 ja totesi läsnäolijat. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Kimmo Tuominen ja Kaisa Sinikara.

2. Esityslistan hyväksyminen.

Hyväksyttiin esityslista.

3. Edellisen kokouksen muistio

Tarkastettu muistio (15.9.2011) löytyy verkosta

<http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/neuvosto/asiakirjat/muistiot.html>

Pöytäkirjan tarkastajat allekirjoittivat pöytäkirjan.

4. Hankenin kuulumiset

Tua Hindersson-Söderholm kertoi Hankenin kirjaston ajankohtaisista asioista ja esitteli Hankenilla käytössä olevaa Haris-julkaisujärjestelmää.

5. Uusi yhteistyösihteeri Raija Aaltonen esittäytyi.

6. Kirjastonjohtajien lyhyet kuulumiset. Kirjastonjohtajia pyydetään valmistelemaan etukäteen lyhyet, kahden minuutin puheenvuorot omien kirjastojensa ajankohtaisista asioista.

Johtajat kertoivat kirjastojen kuulumiset.

7. suunnittelupäällikkö Annu Jauhiainen (Kansalliskirjasto):

Yhteisten palvelujen asiakasohjauksen uudistaminen.

Annu Jauhiainen kertoi suunnitellusta kansalliskirjaston hallinnoimien kirjastojen yhteisten palvelujen asiakasohjausmallin uudistamisesta. Asiasta käytiin keskustelua, jossa tuli esille mm. nykyisten ohjausryhmien päällekkäisyys (esim. FinELibin ohjausryhmä ja konsortior ryhmä, joista konsortior ryhmä todettiin kirjastojen kannalta tärkeämmäksi elimeksi kuin ohjausryhmä). Julkaisuarkistoihin liittyen todettiin, että Kansallinen julkaisuarkisto ei tekijänoikeussyistä johtuen ole kovin todennäköinen.

Liite 1: esitys (ppt)

8. palvelupäällikkö Heli Kautonen (Kansalliskirjasto):
KDK yliopistokirjastojen näkökulmasta

Heli Kautonen esitteli KDK-projektin nykyvaihetta. Tämänhetkinen tavoite on, että elokuussa 2012 ohjelmisto on siinä vaiheessa, että sitä voi esitellä IFLA:ssa.

liite 2: esitys (ppt)

KDK herätti runsasta keskustelua. Yliopistokirjastojen näkökulmasta tulisi ottaa huomioon erityisesti tutkijoiden ja opiskelijoiden tarpeet.

Heli Kautonen keräsi vielä osallistujilta kirjallisia kommentteja vietäväksi KDK-työryhmälle.

Todettiin, että KDK-projekti on asia, johon on syytä palata jatkossa. Yliopistokirjastoja kiinnostaa se, mitä ne voivat tehdä uudella järjestelmällä. Halutaan selkeä palvelukonsepti. Puheenjohtaja pyysi Heli Kautosta viemään neuvoston kantaa eteenpäin.

9. palvelupäällikkö Heli Kautonen (Kansalliskirjasto):
KITT2 – katsaus

Heli Kautonen esitteli myös KITT2 –projektia. Uusi kirjastotilastotietokanta olisi yksi palikka uudessa kirjastojärjestelmässä. Ensi vuonna tarvitaan uuden järjestelmän testaajia. Testaajista kootaan pooli, jäsenet voivat olla johtajia tai joku muu omassa organisaatiossa tai sopiva asiantuntija toisessa organisaatiossa. Heli Kautonen lähettää kyselyn ehdokkaista poolin kokoamiseksi.

Liite 3: esitys (ppt)

11.30 – 12.30 lounas ravintola Domuksessa

10. SYNin esitys valtionneuvoston yliopistojen toiminnasta perittäviä maksuja koskevan asetuksen muuttamisesta, koskien erityisesti kaukopalvelumaksuja.

Päivi Kytömäki esitteli nykyisen maksukäytännön lainsäädäntöperustaa (yliopistolaki 558/2009 § 8 sekä valtion maksuperustelaki 150/1992). Kaukopalvelusta todetaan, että peritään aineiston lähettämisen- ja tuottamiskustannukset omakustannushintaan. Asetus on tulkinnanvarainen.

liite: Päivi Kytömäen esitys aiheesta seminaarissa 2.11.2011

SYN:in työvaliokunta esittää, että neuvosto tekisi OKM:lle esityksen asetuksen muuttamisesta siltä osin, kun se koskee kaukopalvelumaksujen omakustannushintaa. Tämä mahdollistaisi myös myöhemmin tehtävän sopimuksen kaukopalveluhintojen yhdenmukaistamisesta.

Keskusteltiin asiasta.

Päivi Kytömäki ehdotti, että perustetaan työryhmä, joka tarkastelee mihin asioihin asetus vaikuttaa, ja mitkä ovat yliopistojen maksujen määrittelyperusteet, ja tekee sen mukaan ehdotuksen. Ehdotusta kannatettiin.

Päätettiin perustaa työryhmä, joka valmistelee esityksen ministeriölle. Esitys tuodaan SYN:in kokoukselle. Työryhmän tehtävänä on

- a. selvittää yliopistokirjastojen kaukopalvelun nykyiset hinnoitteluperusteet
- b. tehdä perusteltu esitys maksupalveluasetuksen muuttamisesta. Esitys käsitellään neuvoston seuraavassa kokouksessa
- c. valmistella esitys yliopistokirjastojen kaukopalveluhinnaston yhteisistä perusteista

Työryhmään valittiin Päivi Kytömäki, Arja Juntunen ja Ari Muhonen. Päivi Kytömäki toimii ryhmän kokoonkutsujana. Työryhmä tekee esityksen helmikuun 2012 kokoukseen.

11. projektipäällikkö Satu Hyökki ja informaatikko Kaisa Puttonen (Laurea amk) IFLAN voittajaposterin 2011 (käyttäjien katseenseurantatutkimus) esittely

Hyökki ja Puttonen esittelivät Laurea ammattikorkeakoulun projektia ja siitä tuotettua posteria, joka voitti parhaan posterin palkinnon IFLA 2011 – konferenssissa.

Posteri löytyy osoitteesta

<http://www.laurea.fi/fi/kirjasto/asiantuntijapalvelut/Sivut/IFLAssa-palkittu-posteri.aspx>

ja projektista kerrotaan lisää mm. Signumissa 2/2011

<http://ojs.tsv.fi/index.php/signum/article/view/4142/3867>

Projektista on poikunut mm. Oppiva kirjasto –verkosto

<https://laureakirjasto.wordpress.com/tag/learning-libraries/>

12. tiedeasiantuntija Anu Nuutinen (Suomen Akatemia) Bibliometriikka Akatemian arviointitoiminnassa

Tiedeasiantuntija Anu Nuutinen kertoi puheenvuorossaan Akatemian tieteen arviointimenetelmistä. Arvioinnissa käytetään mm. kansainvälistä vertaisarviointia, bibliometrisiä mittareita ja itsearviointia.

SA arvioi Suomen tiedettä kansainvälisessä vertailussa, tieteen tilaa eri tieteenaloilla ja vertailee eri tieteenaloja. Sen sijaan SA ei vertaile organisaatioita keskenään.

Suomen Akatemian visio ja strategia

<http://www.aka.fi/fi/A/Suomen-Akatemia/Akatemian-linjaukset/>

Nuutinen totesi, että bibliometriset analyysit eivät voi korvata vertaisarviointia, tarvitaan taustatietoja esim. alan julkaisukulttuurista. Bibliometriikan merkitys on kuitenkin kasvamassa, ja yksi ongelma on alan tutkijoiden vähälukuisuus.

Nuutinen kertoi myös tutkimusrahoituksen haussa tarvittavasta julkaisuluettelosta ja tiedonhallintasuunnitelmasta.

http://www.aka.fi/fi/A/Tutkijalle/Hakeminen/Hakuohjeet/_Yleiset-hakuohjeet/

Julkaisutoiminnan arvioinnin haasteita:

- julkaisuprofiilin tunteminen
- tulosten julkaiseminen pieninä erinä tai isoina kokonaisuuksina (määrä vai vaikuttavuus)
- tutkijoiden julk. profiilien vertailu
- tutkimusala,- laitos ja -ryhmäkohtaiset erot

Tieteenala-arviointien tavoitteet ja valmiit raportit julkaistaan SA:n julkaisusarjassa:

http://www.aka.fi/fi/A/Suomen-Akatemia/Julkaisut/_Julkaisusarjan-julkaisut/

Keskusteltiin arvioinneista kirjastojen näkökulmasta, ja sovittiin, että Nuutisen esitys liitetään SYN:in verkkosivustolle tutkimuksen tuen verkoston sivulle.

Liite 5: esitys (ppt)

14.15-14.30 kahvi

13. Kansainvälisen toiminnan kysely

Yhteistyösihteeri esitteli kyselyn tuloksia SYN-blogissa olleen Janika Asplundin kirjoituksen pohjalta ja toivoi blogikirjoituksia jäsenten kansainvälisestä toiminnasta (mm. kansainvälisten järjestöjen toimintaan osallistuminen ja Erasmus-henkilövaihto). Myöhemmin kootaan myös kansainvälisissä konferensseissa esitettyjen posterien tiedot.

Työvaliokunta esittää suosituksia kirjastojen kansainvälisen toiminnan kehittämiseksi.

Keskusteltiin kansainvälisen toiminnan suosituksista ja tehtiin niihin muutamia muutoksia ja lisäyksiä (liite). Sovittiin, että julkaistaan suositukset SYN:in verkkosivulla.

liite: hyväksytty versio suosituksista

Päivi Kytömäki kertoi IFLA:n Management and Marketing Sectionin järjestämästä markkinointikilpailusta
<http://www.ifla.org/management-and-marketing/marketing-award>

- 14.** Raportti toimintasuunnitelman toteutumisen etenemisestä. Raportti lähetetään neuvoston jäsenille ennen kokousta.

Tehtiin kohtaan 8 korjaus: tutkimuksen tuen ohjausryhmä on kokoontunut 3 kertaa. Merkittiin toimintasuunnitelman toteutuminen tiedoksi.

- 15.** Työvaliokunnan jäsenen valinta: Vuokko Palosen toimikausi työvaliokunnan jäsenenä päättyy 2011 loppuun. Valitaan uusi jäsen työvaliokuntaan.

Keskusteltiin työvaliokunnan jäsenen valinnasta. Tiina Järvinen valittiin yksimielisesti työvaliokuntaan.

- 16.** Seuraava kokous

Irmeli Koskimies kutsui neuvoston seuraavaan kokoukseen Sibelius-Akatemian uuteen kirjastoon Musiikkitalossa. Paikka SIBA:n kokoushuone (käynti Musiikkitalon takaa, punainen ovi). Aika 9.2.2012.

- 17.** Muut asiat

Työryhmä IL-OPS –suosituksen uudistamisen valmisteluun

Ulla Nygren kertoi IL OPS-suosituksen uudistamishankkeesta. Ollaan kokoamassa työryhmää yliopistokirjastoista. Ulla Nygren pyytää johtajilta ehdotuksia työryhmän jäseniksi.

- 18.** Ilmoitusasiat

JURE-projekti on nyt päättynyt ja korkeakoulujen kansallisen julkaisurekisteriprojektin (JURE) tulosseminaari järjestetään 24.11.2011 klo 12-16 Helsingin yliopiston päärakennuksen pienessä juhlasalissa. Tilaisuudessa esitellään JURE-projektin ja Tieteellisten seurain valtuuskunnan koordinoiman Julkaisufoorumi-hankkeen tuloksia ja nykytilannetta.

Amkit –konsortion 10-vuotisjuhla 25.11.2011. Vuokko Palonen osallistuu ja edustaa myös SYNiä.

Nimitykset:

- Matti Raatikainen on nimetty SYNin edustajaksi kansallisen käyttäjäkyselyn valmistelutyöryhmään.

- Riitta-Liisa Leskinen on nimetty SYNin edustajaksi Kari Tiaisen tilalle kirjastot.fi -ohjausryhmään loppuvuodeksi 2011 ja kaudelle 2012-13.
- Mirja Laitinen on nimitetty Ulla Nygrenin varajäseneksi IL-tukiryhmään [antanut suostumuksensa 3.11.]

Annettu lausunto: Suomen yliopistokirjastojen neuvosto on antanut lausunnon OKM:n ”Koulutus ja tutkimus vuosina 2011-2016” –suunnitelmasta 18.10.2011.

IFLA –posterit. SYN tarjoaa IFLA 2012 konferenssiin posteria. Sitä työstää työryhmä, johon kuuluvat Tua Hinderlsson-Söderholm, Minna Niemi-Grundström, Vuokko Palonen ja Raija Aaltonen. Posterin työnimenä on tässä vaiheessa ”SYNergy means Full Energy”.

Kirjastoseurojen neuvottelukunnalla on palaveri e-aineistoista Suomen Kustannusyhdistyksen, Sanaston ja Tietokirjailijoiden kanssa. Kimmo Tuominen osallistuu. Viemiset palaveriin: kurssikirjojen e-saatavuus.

19. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:35.